

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya.
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

ESCLAT PRIMAVERAL

Las primeras flors.

CRONICA

Si com es de desitjar l'agregació resulta beneficiosa lo mateix que á Barcelona als pobles agregats, y tota vegada que ab ella es de creure que tindrem diners en abundancia, proposo que 's perpetui un fet tan memorable ab l'erecció de un monument commemoratiu.

No hi donguin voltas: un monument, es lo que mes interessa.

A Barcelona ho fem aixís. Ens falta lo mes indispensable per viure ab comoditat, pero quan se tracta d'obras de luxe tenim sempre la bossa oberta. Per lo tant lo monument commemoratiu de l'agregació, segons lo meu lleal entendre, es lo primer en que ha de pensarse.

En ell es de rigor que hi figurin de tamanyo natural los homes qu' en los pobles del Plá han remenat las cireras en aquests últims anys: los Derchs, los Arteagas, los Martí, los Calvo, los Gausachs, los Olivetas, los Arpi, los Robattis, los Reys, etc., etc.; presidits per la Trinitat dels Planas y Casals y pel soberá de la Fransa xica ab l'espasa desenvaynada, en forma d'àngel custodi.

En lo pedestal una gran lápida consignant los esforços que inútilment s' havían fet sempre per conseguir que ab l'agregació dels pobles diversos que confonían sos carrers y sas casas se formés una sola ciutat, fins que per obra y gracia de tan inclits varons que tant s' han distingit per sas empreses administrativas y per sas campanyas moralisadoras, lo que semblava que no podia ser á pesar de tots los esforços que 's feyan per conseguirho, ha passat com una seda en l'espai de poquíssims días.

Havent sigut, donchs, ells, los autors indiscutibles del miracle, just es honrarlos, perpetuant la seva memoria.

Obris, donchs, un concurs, que no faltarán artistas que agotin lo seu enginy, sobre tot si se 'ls ofereix un estímul suficient, que pel cas podria ser una quantitat pagada en láminas del empréstit de Sant Martí de Provensals.

Ah!... 'M descuydava de lo millor. Precisa designar l'emplacament de la gran obra monumental.

Sobre aquest punt, difícilment se 'n trobará un altre que siga mes apropósit y hasta si 's vol mes simbólich que 'l que vaig á senyalar:

Lo monument de l'agregació deu erigirse al *Camp de l'Arpa*

Vaig assistir dilluns á la tarde al concert donat per la *Fanfare lyonnaise* en lo gran Saló del Palau de Bellas Arts.

La xaranga francesa vingué á Barcelona precedida de una fama molt llegítima, justificada pel considerable número de medallas que ostenta en lo seu pendó de color vert (color d'esperansa) guanyadas en l'espai de quaranta anys que conta d'existencia.

Es de creure que dels músichs que á l'any 47 formaren part de la corporació ja no 'n queda cap que pugua pendre part en los concerts. Si algun viu encare, tot lo mes podrá contar las impressións alegres de sa juventut, las ilusións y las esperansas en gran part realizadas per la *Fanfare*; pero per lo demás, ja haurá perdut lo buf.

Mes no importa: si 'ls homes passen, las corporacions quedan. Aquí tenen sino al director de la *Fanfare*, al simpátich Mr. Luigini, hereu de la batuta de son pare, qui siguié 'l fundador de la corporació. Mr. Luigini fill segueix ab entusiasme la tradició paterna y 's fa notar com á un músich verdaderament distingit.

La *Fanfare* se compon excludivament de ins-

truments de metall. Té, donchs, per base un peu forsat, com lo tindria l'escriptor que 's proposés escriure un treball literari prescindint dels verbs ó dels articles ó del us de una determinada vocal.

Avuy que fins en las bandas s'hi introduheixen los instruments de corda, no deixa de ser una singularitat, casi una extranyesa que de las xarangas se 'n excluheixin hasta 'ls instruments de fusta. Bé ó malament, l'ausencia del clarinet, del requinto, del oboe, del fagot, está sustituhida per instruments metálichs. Tota la gracia consisteix en treure eferres de aquesta difícil imitació y en apurar l'habilitat del professor, endolcint lo timbre del metall que es sempre agre.

En aquest concepte la *Fanfare lyonnaise* fa veraders prodigis.

No 's pot dir que siga lo mateix que bufar y fer ampollas, bufar y treure ben matisadas, pessas de gran dificultat com l'*Allegro de la sinfonia en do major* de Beethoven y altrás que figuran en son escullit repertori.

Lo públich aplaudeix ab justicia y s'alegra molt de poderho fer, porque vehins som de Fransa, mantenint ab aquesta nació relacions verdaderament cordials, y es just que 'ls francesos sigan sempre ben rebuts á Barcelona.

* *

En lo concert del dilluns á la tarde, no bufavan tan sols els músichs de la *Fanfare*.

Hi havia una porta, la lateral de la dreta que comunica ab lo jardí del Palau de Bellas Arts, que donava pas á una corrent d'ayre, molt superior en intensitat y forsa á la dels músichs de cent *Fanfares* reunidas bufant un *fortissimo* en los seus instruments.

Aixís se pot dir que teníam concert per partida doble.

Mentres los músichs francesos tocavan la gran fantasia de *Robert le Diable* de Meyerbeer, la ditxosa porta feya sentir una sinfonia muda titulada *La Pulmonia segura* del mestre Pirozzini.

Ha passat lo dijous sant sense novedat.

Perque no té res de nou la paralisació completa del moviment rodat en tota la població.

Res té de nou, en efecte, per mes que tinga molt de incómodo, de inconvenient y hasta de perillós. Supósense que necessitan ab urgencia 'ls serveys de un facultatiu, que resideix á una hora de distancia de casa de vostés: donchs comensin á caminar, y 'l facultatiu, cas de que 'l trobin y estiga disposat á servirlos, que camini també. Quan entri á la cambra del malalt podrá arribarhi á temps... per entendre la papeleta de defunció... lo qual no deixa de ser un consol.

Barcelona es una ciutat massa gran, massa extensa, porque pugua prescindir per espai de 24 horas de tots los medis de comunicació rápida, á pretext de celebrar una festa religiosa.

La verdadera religiositat no 's demostra renunciant á anar en carruatje.

*

* *

Y á propósit del dijous sant, me contan una anécdota, y tal com me l'han contada la reproduheixo.

Tres senyoretas de la bona societat presidían una taula de petitori instalada en una de las iglesias mes aristocráticas de la ciutat. Com es de rigor en semblants cassos, havian tingut bon cuydado de fer saber á tots los seus amichs y coneguts que de tal á tal hora 's trobarían allí.

Bastá aquesta indicació per que tots s'hi deixessin veure, en especial els joves de la goma que las

L' AGREGACIÓ.—DISGUSTATS Y SATISFETS.

El Rey de la Fransa Xica.

—Després de tant bellugarme,
¡quín bunyol més colossal!

visitan en lo palco del Liceo, ó en la tertulia, ó en la *soirée*, ó á casa seva.

Un dels posá joves en mans de una d' ellas tres duros en plata.

Y ella pagantli ab una sonrisa aquest rasgo de generositat, tirá las tres monedas á la safata; pero ¡cosa rara!... no trincaren.

Lo jove en veu baixa:

—¿Pero qué ha fet, senyoreta?... Lo que li he donat no son duros....

—¿Donchs qué?

—Pastillas de xacolate.... N' hi havia una per cada una de vostés,

La senyoreta tota roja:

—Ja m' ho semblava.... pesavan tan poch.

Y allá van estarse, mirantse las pastillas en forma de duros, sense atrevirse á treurelas porque la gent no pensés mal.

Y quan vingué 'l rellevo no tingueren mes remey que anarse'n sense haverlas pogudas retirar.

Vels'hi aquí una broma de Dijous Sant.

P. DEL O.

FRISANSAS

Al costat teu, mas penas s' esvaheixen,
brilla com un sol mon pensament,

la sanch ardenta las arterias m' infla
y el goig de viure per complert m' abstreu.
Al costat teu trobo la terra hermosa
y obrirse l' avenir enfront meu veig,
tot ditxa, tot amor, ¡com fantassiejo
reyneta del meu cor, al costat teu!

La hidrofobia del amor
be la tinch inoculada:
continuament al cervell
me sento la mossegada.

Y mossego á tort y á dret
per treure m el foch á fora,
no puch contagiá á ningú
y entretant, el mal m' arbora.

Alegre, joganera, fullejas mos escrits
ab fruició els llegeixes, y vas assaborint
els duptes que 'm devoran, l' amor que 'm fa glatir
las penas que m' esclafan, y victoriosa dius .
—M' estima ¡oh sí! m' estima sofreix per mi, ¡per
(mi!

Es l' hora misteriosa del crepuscle,
la llum del sol, frisant s' eamortuheix,
van cayent del espay las ombras grises,
morat se torna el cel.

El comandant dels inútils.

—Ara al menos deurán darme
l' empleo de general.

Las siluetas dels cossos s' agegantan,
l' ambient pesant se posa y xafogós,
mandrosament la creació esbufega
tot se torna fosch, fosch....

L' aplassament els membres agarrota,
el llanguiment aclofa l' esperit.
¡Els recorts á bandadas alatejan
xisclant com mals esprits!

Que son un mirall d' augment
els teus ulls, estich notant:
quant t' estrenyo dolsament
en ells els meus contemplant,
t' ho confesso ingenuament
me veig gran, dona, molt gran!

Te 'n vas y se 'm nua el cor
y al assaborí ab delit
ton perfúm, esclato en plor,

corro al mirall esferehit,
y al véurem sense tú, amor,
me trobo petit, petit....

A. LLIMONER.

QÜESTIÓ QUE CREMA

Passaren aquells temps en que una capsa de mistos, sábiament administrada, arribava á durar quinze ó vint días.

Ha fugit per sempre mes aquella época en que las cerillas se venían en *baguls*, en *mundos*, en *arcas*; espléndidas calificaciones, que per sí solas indicavan el bulto del *continent* y la seductora abundancia del *contingut*.

—¡Un *vagó* de mistos per dos quartos! — cridavan llavors pels carrers els modestos venedors d' aquest article:— ¡una capsa, cent mistos!—

¡Ay! Tenia rahó 'l melancólich poeta:
Volverán las oscuras golondrinas...

Pero, lo qu' es els ditxosos días de l' abundanciacerillera, *esos ¡no volverán!*

**

Davant meu, sobre la taula ahont escrich, tinch arrencleradas cinch capsas de mistos; cinch capsas noves, íntegras, intactas, provehidas del sagrimental *precinto* que dona fé de la seva indiscutible virginitat.

No descobriré 'l nom del fabricant, porque 'l nom no fa res á la cosa... ni á la capsa; 'm concretaré á assegurar formalment que las caixetas son de las de deu céntims cada una; lo que, per totes cinch, representa la no despreciable cantitat de mitja pesseta. ¡Dos rals de mistos! Un capital.

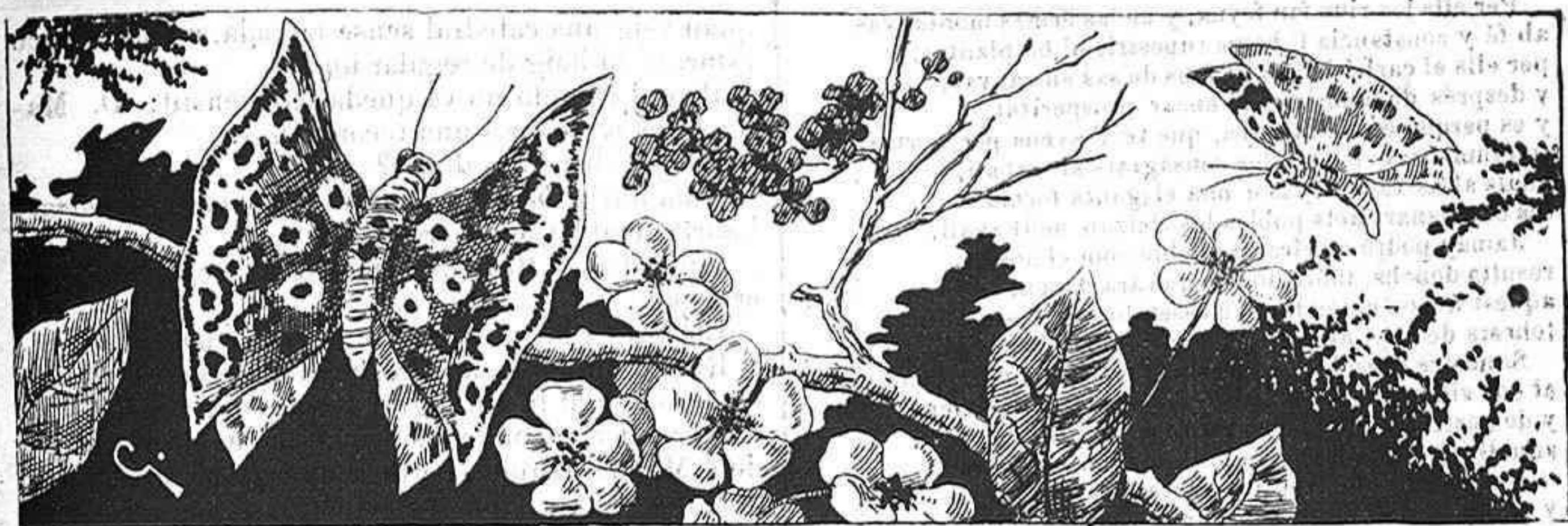
En aquella época venturosa de que 'ls parlava, per dos rals m' haurian donat deu capsas, porque al en gros feyan rebaixa.

Deu capsas, á cent mistos cada una, fan en números rodons un miler; mil cerillas, justas y cabals, per mitja pesseta.

FIRA DE SANT JORDI

No hi faltéu, alegres nenas,
que alló, entre núvols d' olors,
més que una fira de rosas
es una fira de cors.

¿Quántas n' adquirím, per aquesta cantitat, avuy dfa?

Obrim la primera capsa y comensém á contar.
 Una, dugas, tres... 49 cerillas.
 Segona capsa: una, dugas, tres... 52 cerillas.
 Tercera capsa: una, dugas, tres... 50 cerillas.
 Quarta: dos, quatre, sis... 48 cerillas.
 Ultima: dos, quatre, sis, vuyt... ¡45 cerillas!
 Total, entre las cinch capsas: 244 cerillas.
 ¡244, per dos rals, per la mateixa cantitat que no fa molts anys n' adquiríam 1,000!

¿Veritat que la enormitat de la diferencia dona molt que pensar y demostra que aixó del monopoli dels mistos no es una broma tan ignocent com sembla?

Segons el reglament, cada una de las capsas de las que acabo d' escorcollar ha de contenir 60 mistos. Si la lley no s' equivoca ó no m' equivoco jo, en las cinch capsas repetidas deuria haverhi en total 300 mistos. ¿N' hi ha no mes 244?... Donchs ab aquesta sola compra perdo 56 mistos, ó lo qu' es lo mateix, una capsa.

¿Cóm extranyarse, considerant aixó, de que una persona decent passi la vida comprant capsas, sense poguer tenir mistos may? ¿Qué ha de tenir, si per deu céntims no arriban encare á donarhi cinquanta!

Y no es que las capsetas siguin buydas. Plenas y ben plenas las trobarán sempre, y tan apretadas las cerillas, que si las treuhen per contar, ab dificultat lograrán férlashi tornar á entrar.

Lo que hi ha—y aixó demostra la sabia previsió dels fabricants—que las capsas son petites. Els xexanta mistos reglamentaris no hi caben.

Aquí está tot el secret de la combinació.

Un observador curios que s' entretingui examinant una capsa de mistos de las de 10 céntims trobará en la part alta del llom posterior un lletreret que diu:

Clase extra especial.

¡Extra?... Vagin vostés á sapiguer en qué estriba aquest extra!

¿Qué voldrá dir? ¿Extra-ordinaria? ¿Extra-dolenta? ¿Extra-vagant?

El dupte que aquest enigmátich extra deixa en els cors es imponderable.

No hi ha comprador que no s' ho pregunti:

—¿Quaranta cinch cerillas per deu céntims... y la capsa es extra? ¿Per qué dimontri ho deurá ser?

Ara, en lo d' especial, tothom hi está conforme.

¿Volen res mes especial que una capsa de mistos sense mistos?

Al principi, quan l' Arrendataria comensá á posarnos—fosfóricament—el peu al coll, el rengló encare anava una mica ben cuydat.

Mes ó menos caras, mes ó menos plenas, las capsas sortían ben fetas y s' podían presentar á tot arreu.

Avuy se n' ha posat en circulació una classe que es capás de fer perdre la paciencia á un sant de pedra.

Siga que las gomass no tingan la colocació deguda, siga que 'ls talls del cartró estigan equivocats, no hi ha manera de lograr que la capsa s' quedi oberta.

Alsan la tapa per treure un misto, y en el moment en que hi acostan els dits, ¡plam! la capsa s' tanca per contracció expontánea. Tornan á fer la proba, y altra vegada ¡plam! tancada de cop. Pot dirse que per agafar un misto ab tota seguretat, han de ser dugas personas. Una per subjectar sólidament la tapa de la capsa y l' altra per treure la cerilla.

—¡Bé!—dirán segurament aquests que tenen la ditxa de saberse consolar ells sols,—es veritat que las capsas son incómodas y 'ls mistos escassos, però ¿y las fotografias que las adornan? ¿y las caras guapas ab que l' Arrendataria ens obsequia?

Es en lo únich que 'ls monopolisadors s' esmeran. Retratos en l' exterior de la capsa, retratos *sueltsos* en la part interior; un museo de celebritats femeninas y una colecció de *Nieves*, *Enriquetas* y *Softas* que Deu sab d' ahont han sortit.

Però aixó á mí no m' resulta. Quan compro pa, m' agrada que m' donguin pa; si compro ví, ví es lo que vull que m' donguin....

Y quan compro cerillas, no m' satisfá que no més me n' donguin quaranta cinch... y m' vulguin consolar regalantme l' estampa d' un parell de cómicas.

¡Menos art, senyors! ¡Menos art... y mes mistos!

A. MARCH.

CATALUNYA A CASTELLA

Passava per la Rambla tota aquella gentada vestida ab elegancia y ab gorro catalá: com que tot Barcelona parlava entussiasmada de l' aixám de rosellas que per encant brollá, m' acosto donchs als grupos pera saber que cridan, y un ¡Visca á Catalunya! aixordador sentí.
 ¡Ola!—vaig dir—polítichs á bodas vos convidan, tots los que hi ha á Castella eix crit l' heu d' aplandí.
 Com no, si Catalunya per ells es una vaca que dona llet á dojo y dolsa com la mel, que per més que la munyin no la veuran may flaca, y es perque en eixa terra tothom treballa ab zel?

Per ells los rius fan feyna, y en las ermas montanyas ab fé y constancia l' home rupestris hi ha plantat; per ells el carbó busca al fons de sas entranyas, y després de mudirlos té encar' prosperitat, y es perque en Catalunya, que té l' avens per norma, son immensos els temples consagrats al treball, quals altas xamaneyas d' una elegante forma als campanars dels pobles los deixan molt avall.

Jamay podrá morirse un poble com el nostre, resulta donchs, inútil lo crit que ara doneu; aquest á mon entendre deu esser lo crit vostre; jobrers de las Castellas, veniu, també hi cabéu! Si nostre brusch llenguatge no comprenéu de prompte, al cor vindrá á parlarvos lo crich-crach dels talers; y de nostres ideas vos ne donará compte aquell ramor qu' exhalan los grandiosos tallers.

Y si logren coneixer lo caràcter d' eix poble, y un día á vostra terra tornar'hi vos convé, no ignorará Castella que Catalunya es noble, digna de que la tractin sos governants més bé.

L' AVI RIERA.

UN NOU

CEMENTIRI

Teníam l' antich cap á la part del Poble Nou.

Teníam el del sud-oest á la falda de Montjuich.

Y ara tindrem el nou frente per frente del carrer de la Corribia.

¿No ho saben?

Don Manuel Girona y 'ls seus serán enterrats en la Catedral, pera admiració de las generacions futuras y confirmació d' aquell vers del *Tenorio* que diu: *Con oro...*

Aixó sí, la veritat en son lloch; la cosa s' ha portat á cap ab una finura, un tacto y una discreció que deixan blau.

Véjinho vostés mateixos, y judiquin.

Don Manuel no 'n sabia res, res absolutament.

Perque sí, pel gust de ferho, pel afany de colocar *sòlidament* una part de la seva fortuna, l' acaudalat banquer s' oferí á pagar la fatxada de la Catedral.

—¿Qué voldrá vosté á cambi d' aixó?—li preguntavan.

—¿Jo? Res. ¿No saben per ventura que á desinteressat no hi ha qui 'm guanyi?—

Acabada la fatxada y animat pel éxit de riallas que havia obtingut, el senyor Girona torná á donar una passadeta per la Catedral.

—Ara vull pagar las torres dels costats. Aixís l' obra quedarà complerta.

—¡Don Manuel!—li deya 'l cabildo—¡vosté 'n fa massa?... ¿Cóm li recompensarém aixó?

—¡Fugin! ¿Quí parla de recompensas? Com aquell personatge d' una comedia de l' Aulés, que quan veu un guardia civil té 'l vici de donarli un daro, jo,

quan veig una catedral sense fatxada, no me 'n puch estar, n' hi haig de regalar una.—

Pero 'l cabildo no va quedar convensut. D. Manuel era acreedor á una recompensa.

¿Qué se li podría donar?

Nombrarlo *bisbe de mérit ó canonje honorari* hauría semblat una heretjia.

Concedirli 'l títol de *fatxadista* de la diócessis era poch.

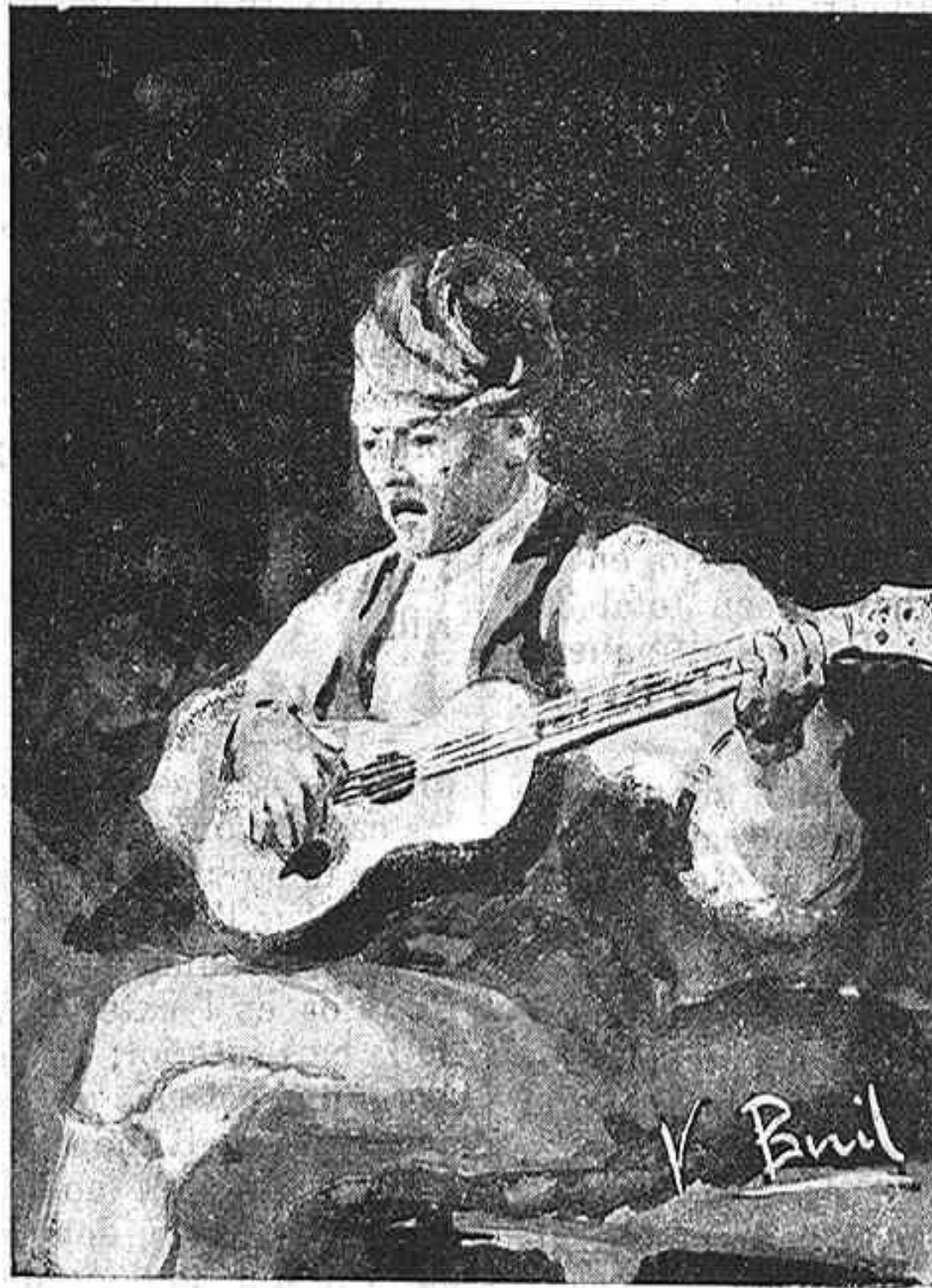
Elevarlo á la categoria de sant era massa.

Rumiaren bé la mostra, pesaren y sospesaren la qüestió... y al fi van lograr resóldrela.

Agrahit el cabildo als grans serveys prestats per don Manuel Girona, permet que en la iglesia s' hi obri una cripta y en els claustres s' hi aixequi un panteon, ahont descansin els restos mortals seus y dels individuos de la seva familia.

¡Quín acte mes hermós el de la comunicació d' aquest acort!

EL CANTAR D' AVUY

¡L' agregació es una capsá,
es una capsá tancada!
¡Jo no sé si será un bé
ó será una pasterada!

Va tenir lloch el día de Pasqua. Bisbe y cabildo 's trasladaren á casa del interessat.

—¿Qué se 'ls ofereix?
—preguntá don Manuel.

Y desenvaynant el document, van llegirli la resolució en virtut de la qual la Catedral barcelonina 's converteix en necrópolis de don Manuel.

Aquest, que lo que menós somiava era aixó, perque en sa vida ¡en sa vida! ho havia pensat, quedá tan encantat del obsequi, que no trobant paraulas prou eloqüents pera manifestar la seva gratitut... convidá á tota la comitiva á dinar ab ell.

Y vels'hi aquí per quins enrevessats viarany Barcelona vé á trobarse dotada d' un nou cementiri, encare que d' us particular.

Don Manuel pot estar ben satisfet de 'la distinció.

Y 'l clero també, perque 'l sen acte ha sigut molt elogiat.

Aixó de ficarse el mort á casa, en compte de tréuressel de sobre,

no ho fa ningú.

La veritat es, per xó, que 'ls canonjes á casa no hi son gayre.

MATIAS BONAFÉ.

ECOS DE LA SENMANA

Dijous sant una raspeta natural de Sant Andren va entrá aquí d' amagatotis sis botellas de Jerez; y un burot las hi va pendre per no haver pagat els drets.

**

En cambi 'l dilluns de Pasqua,
sense encomanarse á Deu
ni al diable, mils personas,
carregudas de Jerez
y altres liquits van entrar
sens pagar ni *torts* ni *drets*.

—Tinch un padrí tan beneyt,
deya un noy mitj somicant,
que may sab portar la mona;
es un padrí molt tacany.

—Donchs el meu es diferent,
afegí un xicot més gran;
ell la mona, ho pots ben creure,
no la deixa casi may.

AGUILETA.

LLIBRES

FIGURA Y PAISATJE per NARCÍS OLLER.—Lo notable novelista catalá sab correspondre al just favor que 'l públich li dispensa donantnos, de quant en quant, algún fruyt de son privilegiat talent.

Apart de las novelas de alguna extensió ab que ha sapigut conquistarse merescuda fama aquí y al extranger, cultiva també lo que podria nomenarse *l género xich*, en lo bon sentit de la paraula, ó sigan aqueixas narracions breus, concentradas, plenas d'encís que 's llegeixen sempre ab interés y ab delectació quan son ben concebudas y están ben escrites. D' aquest género li coneixiam los aplechs titulats: *Croquis del natural*, *Notas de color* y *De tots colors*, títuls que al igual que 'l del volúm *Figura y paisatge* que tenim á la vista, denotan las aficions artísticas del novelista catalá.

Pintar ab la ploma es un art exquisit, privilegi dels mestres. Y aixó es lo que fa en Narcís Oller, sempre que s' ho proposa.

La forsa literaria de nostre autor radica precisament en la preponderancia del esperit de observació posat al servey de unas facultats reproductivas superiors que fan veure sempre las formas del natural y que deixan percibir al mateix temps las més íntimas impresions del esperit. Tot es, donchs, vida y realitat, en los quadros que ofereix al lector, sigan del género que sigan. Un distintiu general de solidés, d' equilibri, de acert en l' us del llenguatge que no peca may d' incorrecte ni molt menos de arcaich, caracterisan los traballs del celebrat novelista catalá.

En sa última colecció s' hi troban recorts de la infantesa y de la primera joventut, com los articles *L' any 54*, *Lo novenari d' animas* y *La Revolució de Setembre* animats de una forsa descriptiva que arriba á sugestionar quadros de una realitat pasmosa com *La Fàbrica*, *Un jugador*, *Natura* y *La Magrana*; impresions del natural, que semblan estampadas sobre 'l paper ab colors al oli, com *Nevant*, *Crepúscul d' hivern* y *Marina*; garbosas notas com *Los pardals de la Rambla*; narracions plenas de interés com *¡Viva Espanya!*, *L' Aurora rossa*, *Desglás* y *Agrors del art*; fins hi ha un monólech excelent titulat *Un somia-truytas* y 'l bosqueig de una novela *Isabel de Galemán*, que sigué l' idea mare de son llibre *Vilaniu*.

Ara si 'm preguntan quín de aquests traballs me sembla 'l millor, hauré de respondre:—Tots.

En efecte, tots tenen qualitats de gran mérit, que delatan en cada párrafo, en cada ratlla, lo domini perfecte del autor en l' art de sentir bé y de comunicar admirablement las sevas impresions.

Ab llibres de aquesta importancia s' afiansa més y més lo crédito de nostra renaixent literatura.

ALTRAS PRODUCCIONS REBUDAS.—*Historia natural*.—

UNA OPINIÓ

—¿Sabs qué significa aixó de l' agregació?... Que en lloch de tenir la immoralitat municipal repartida en xicras, volen reunir-la tota en una galleda.

Edición popular, por Odón de Buén.—Hem rebut los quaderns XXII y XXIII que contenen lo tractat sobre 'ls animals vertebrats (tercera part) y la *Geografía zoológica*.—Son molt interessants y están profusament ilustrats ab gran número de dibuixos intercalats en lo text.

RATA SABIA.

INTIMAS VULGARS

Donantli á la passió que per tú sento
carácter d' amiatat,
he procurat fingir que no 't volia.
¡Tot ha sigut en vá!

Encubrint l' amiatat que d' anys nos lliga
ab un amor babau,
has procurat fingir que m' estimavas.
¡Tot ha sigut en vá!

Son amor y amiatat incompatibles
per xó es que tú serás
sempre, á pesar de tot, la méva amiga;
¡ó: 'l teu enamorat.

¿Ets tú qu' has inspirat
mos somnis de poeta?
¿Ets tú l' ángel amich
que 'm parla á cau d' orella?
¿Ets tú la perfecció,
el tipo de bellesa,
modelo de bondat
d' amor y d' ignocencia?
No, tu no ets res d' aixó.
Tú tens els teus defectes
com la dóna vulgar
que 's pentina á lo *vierge*.
Tú fingeixes amor
y rius y coquetejas,
y sabs quentos vermells
y fins parlas de etc....
Si no coneixes, donchs,
el preu d' aquellas prendas
y no tens el perfil
de Roma ni d' Atenas
¿per qué t' estimo tant
y ab tanta fé y puresa?
¿Per qué ta hermosa veu
y ta mirada ardenta
es clavan dins mon cor
com s' hi han clavats de sempre
las del ángel amich
que 'm parla á cau d' orella?
¿Per qué olvido els detalls
de ta moral interna
y 't crech la perfecció
y t' estimo de veras?

Estiman forsa, nena, estimam forsa.
Jo t' ho pagaré bé.

¿No 't plauhen els meus versos? Si m' estimas,
jo 't prometo no ferte'n cap may més.

Es á dir cap més.... No; per despedida
jo t' escriuré un sonet.
Poca cosa, ja sabs, catorze ratillas
d' onze silabas.... res.

Las suficientes, no obstant, per fer l' epílech
de tots els cantars méus.
Las suficientes per dirte altra vegada
qu' estich enamorat del teu cap vert.

MAYET.

LICEO

La temporada lírica de primavera s' ha inaugurat ab

bons auspiciis. Lo gran teatro presentava diumenje á la nit un magnífich cop de vista, y l' interpretació de *Lohengrin* sense elevarse á una altura escepcional, deixá bastant satisfeta á la concurrència.

Distingirense sobre tot *Elsa y Ortruda*, ó sigan las artistas espanyolas Srtas. Bordialba y Mas. En lo gran duo del acte segon trobaren lo punt culminant del éxit y dels aplausos.

Dels demás personatjes em quedo ab el Rey—y aixó que no soch monárquich.—Lo Sr. Navarrini li dona un relleu molt gran, lluhint la séva veu pastosa y ben timbrada.

Lo barítono Sr. Casini acertat en lo paper de Telramondo y l' tenor Lucignani correcte y discret en lo de *Lohengrin* fentse aplaudir en el *racconto*.

Las massas orquestal y coral estigueren generalment ajustadas. Molt contribuí al seu equilibri la batuta inteligent del mestre Ferrari, que demostrá que la música wagneriana pot interpretarse sense exageracions, sense cops d' efecte, atenentse ab preferència al sentiment poétich de que está impregnada. Una part del públich tal vegada no aprecia encare prou aquest mérit; pero ja s' hi anirá acostumant, perque en art lo exquisit y lo refinat s' imposa sempre.

ROMEA

Dimars funció en honor del etern plagiari. Confesso que no vaig anarhi, y per lo tant m' abstinch de donarne compte.

Casi coincideix aquesta funció ab los elogis que d' ell ha fet lo seu advocat defensor dayant del Tribunal Suprém de Madrit, en lo procés de la *Suripanta*.

Magnífica ocasió per correspondre al bombo del leyuleyo escribint dos obras á propósit ab tituls trets de la mateixa defensa. L' una podria ser un drama del género melancólich titulat: *El ocaso de la vida*. Y l' altra un fi de festa, un de aquells sainetes que fan riure tant, batejat ab lo títul de *La cruz de Carlos III*.

Tesis de las dos obras: que un autor que 's troba en el *ocaso de la vida* y que además posseheix *la creu de Carlos III*, no pot ser plagiari, y cas de serho no se li pot dir que ho siga. Ho impedeixen el *ocaso de la vida* y la *cruz de Carlos III*.

NOVEDATS

Qui cotegei la famosa novela de Víctor Hugo *Nuestra Señora de París* ab lo melodrama que ab lo mateix títol ha portat al teatro 'l Sr. D. Calixto Navarro, no podrá menos de trobarhi diferencias essencials d' estructura y de intenció, no podrá menos de notar també un cambi complert de carácter en lo personatge del capitá Febo, y sobre tot veurá quant distint es lo desenllás de la novela del que s' ha donat al melodrama.

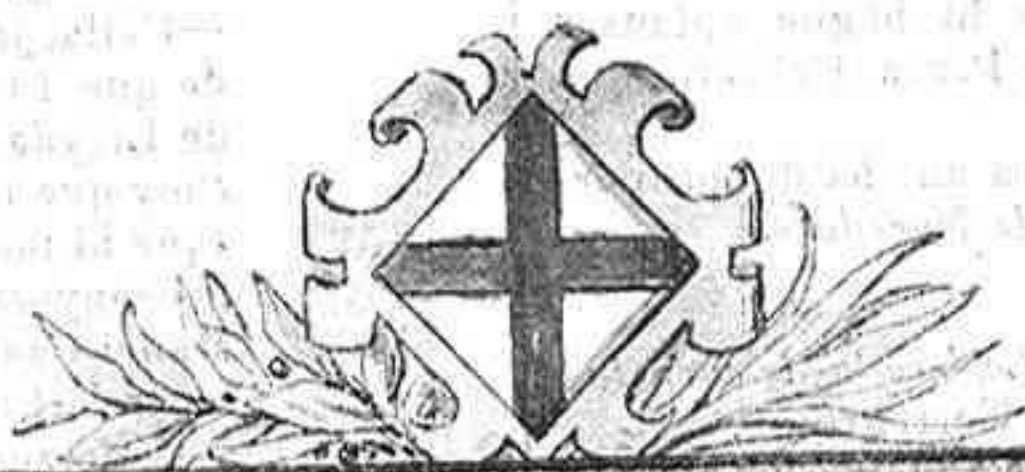
Pero tant se val, si 's considera que l' obra s' ha escrit únicament pera proporcionar á un místich de la facundia inagotable del mestre Giró, una serie de situacions musicals que li permetessin rabejarse á son gust. Y las situacions hi son y ab tal abundancia, que hi ha pessas de música, no per un' obra, sinó á lo menos per tres. Lo públich enemich de que li escassejin la racció podrá dir: «*Lo que abunda no daña.*»

La música del mestre catalá es lo que sobresurt. S' observan en molts de las pessas reminiscencias de Gounod, de Meyerbeer, de Wagner, de aquest últim especialment; pero están escritas totas ab seguretat, ab aplom, ab un gran coneixement de l' armonia ab perfecte domini de tots los secrets de la instrumentació y son sobre tot claras, apoderantse desseguida de l' atenció del públich.

No farém l' enumeració d' ellas, perque resultaria escésivament llarga y l' espay ens escasseja. Basta dir que las més sigueren aplaudidas, algunas ab entusiasme, essent cridat lo mestre á la escena un sens fi de vegadas. Per las molts vegadas que hagué de compareixer, no sols al final dels actes, sino durant la representació dels mateixos, lo mestre Giró semblava un personatge de l' obra. No li hauria faltat mes que vestir trajo de l' época.

Lo melodrama ha sigut presentat ab verdadera espléndidés: molt ben vestit y magníficament decorat. Entre las decoracions del acte primer, degudas al Sr. Moragas, sobresurt la Plassa de Chatelet; entre las del segon, pintadas per en Vilomara, se 'n enduhen la palma l' interior de la taberna, la vista de las immediacions de la Catedral de París y l' interior de la gran gruta. Lo mestre Soler y Rovirosa ha fet un va-y-tot ab la presentació de la part superior de la fatxada de la Catedral de París y ab l' interior del campa-

FESTIVITATS CATALANAS

Sant Jordi

nar. Son dos obras mestras d'escenografia que coronan dignament l'espléndit espectacle.

En l'execució s' distingiren la Srta. Landy y 'ls Srs. Alcántara, Gamero y González. Per tots hi hagué aplausos merescuts aixís com també pel mestre Pérez Cabrero que dirigí ab gran acert la partitura.

En resúm: un éxit franch, y una obra que ha de proporcionar molt bonas entradas al *Teatro de Novedats*.

CATALUNYA

Una altra obra que ha petat: tal es *La banda de cornetas* lletra de Arniches, música del mestre Torregrossa.

No te manifestament altre propòsit aquesta producció que 'l de proporcionar al públich un rato de agradable entreteniment, y ho consegueix ab sas situacions cómicas y ab son diálech fácil y xispejant. Bé es veritat que algunas vegadas, se n' hi va la má y entre la sal que generalment es fina, se li escapa algún terrós.

La música es alegre y bulliciosa: un pas doble y una guajira resultaren las pessas mes aplaudidas.

En l'execució sobresortiren la Sra. Cubas, la Srta. Asort y 'ls Srs. Pinedo y León.

N. N. N.

EN PERE Y EN PAU

Didlech recitat per los senyors Q. Roig y J. Flana, en lo Centre Provincial de Lleyda, la nit del 18 del corrent.

—Ola Pere!—¿Que tal Pau?—
 —Cap ahont vas tan decidit?—
 —Ja t' ho diré; aquesta nit vaig á fe un xich de sarau.
 —A fer sarau dius?—Veurás, tinch d' anar á una vetllada;
 ¿Que vols venir?—No m' agrada
 —Noy, si vens disfrutarás com no disfruta ningú:
 allí 's riu per las butxacas
 ¡Hi ha un floret de noyas macas!
 —No parlis més: vinch ab tú.
 —Passarás la nit felissa...
 —Donchs aném donemnos ayre que 'm farás caminar gayre?
 —Som á la Portaferrissa, donchs no mes tens de fe així, y 't ficás de un gira-vol al carrer de Petritxol hasta la plassa del Pi y á ma esquerra *andando andando...*
 —Deixa 'ls llenguatjes estranys,
 —Entras al carrer dels Banys, traspasas el de Fernando y al carrer de l' Avinyó

L' ENDEMÀ DE LA PASQUA

—Torném á casa, menuts, que 's veu que 'ls barcelonins no están per béns.

Baixada de San Miquel t' aturas, miras y al pel la casa que fa cantó.

—Calla, ja se de que 's tracta, de que 'l Centre Provincial de Lleyda estrena un local.

¿hoy que ho endavino?—Exacte ¿que hi tens coneixensas?—Sí

los senyors Coll, Rius, Miarnau, Manel Castells, Bertran, Gran, Sostres, Florensa y Martí.

—Coneixes tota la tropa!

—Fins coneix en Celestino....

Y qué tal, com va 'l cassino?

—Noy tot marxa vent en popa.

—Teniu homes de talent

que 'l defensin ab empenyo?

—Prou! com á mostra t' ensenyo al senyor Bosch, President.

—¿Vols dir que ab anhel treballa?

—Sí, noy sí, no es d' aquets manlas

que tot ho fan ab paraulas,

lo senyor Bosch obra y calla.

—¿Y 'ls del seu alreduó?

—Quí, la junta directiva?

tots treballan ab fé viva;

los senyors Barqué, Agulló,

Vilella, Estrada, Castells....

Llovet, y... vaja, en dos mots,

ab tal zel treballan tots

que 'm son simpátichs tots ells.

—¿No hi ha un tal senyor Bastús?

—Y que al Centre es molt adicte:

nos va salvar de un conflicte

ab un cop dels seus. —¡Jesús!

—¿Y 'l senyor Puiggené?—Bé,

parla tan clá y catalá

que no se pas com s' ho fa.

—¡Olé, per en Puiggené!

Y 'l senyor Blavía?—Es artista

que sab cantá ab molt ajust,

y pintá... pinta ab molt gust

que allí s' hi encanta la vista.

—Sent aixís lo mes entrant

m' he de fer socio—si, fes:

no mes per deu rals al mes

disfrutas com un cos gran.

—Parlant hem fet molt camí:

mira, ja som al saló.

—¿Qué 't sembla?—De lo milló!

—¿T' agrada?—Molt, hasta allí!

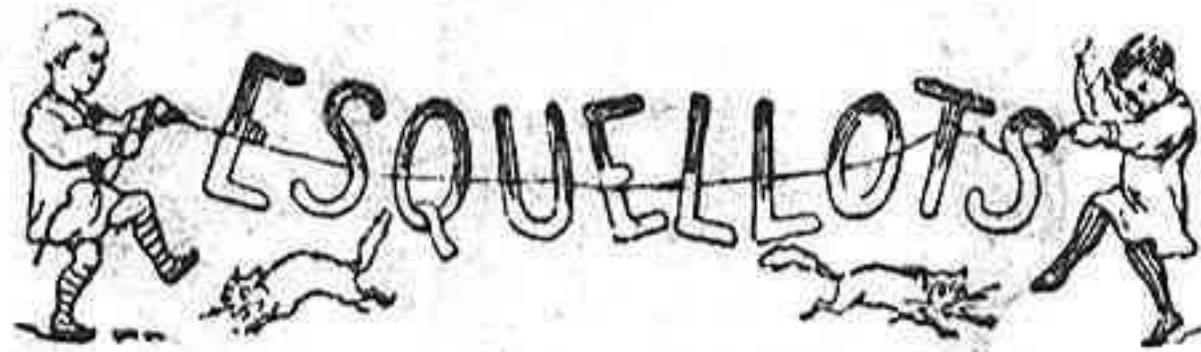
—¿Y las noyas?—De primera!

—¿T' ho creyas?—He quedat blau!

—¿Anémsen á seure Pau?

—Anémsen á seure Pere.

Q. Roig.

Lo dilluns de Pasqua, á mitj dia en punt, l' octogenari D. Manuel Girona, va rebre la mona (Hasta vé en vers.)

¿Quí va portarli?

Lo Cabildo Catedral, presidit pel bisbe de la diócesis; per l' incomparable D. Jaume, qual restabliment de salut celebrém ab tota l' ánima. Perque ja sabrán vostés qu' en la festivitad del dijous sant, á causa de trobarse malalt no va poder rentar los peus als pobres. En cambi quatre días després, lo dilluns de Pasqua, ja 's trobava prou bé per rentar la cara al ricatxo, al millonari D. Manuel Girona.

¡Aleluya!

Lo Cabildo en cos y 'l prelat precedits del macer de ceremonia y del oficial de secretaria capitular, van

trasladarse en carruatjes desde la casa de Déu, á la casa del banquer, anhelosos de donarli una sorpresa.

Perque es el cas—aixís á lo menos ho consigna 'l *Brusi*—que may lo Sr. Girona, ab tot y costejar las obras de la fatxada de la Catedral, havia fet cap insinuació respecte á que se li concedís recompensa de cap mena, material ni honorífica. Tot ho esperava de l' altra vida.

Pero 'l Cabildo (aixó no ho diu el *Brusi*: ho maliciém nosaltres) per si al altre mon se descuidessen de premiar degudament al arxi-millionari, prengué alguns acorts importants, y á fi de comunicárl'hi solemnement, li féu la visita objecte de las presents ratllas.

Los acorts del Cabildo!...

Son famosíssims. Y perque no s' olvidin may més s' han consignat en un suntuós pergami policromat per mans de un ministre de Déu que sab escriure lletra gòtica.

Ara hem de seguir nova ..ent al *Brusi*, per donar compte textual de l' enumeració dels mateixos. Son com segueixen:

«1.º Que se abra una cripta en el espacio comprendido entre la puerta principal de la Basilica y la posterior del coro, de *capacidad suficiente* para que pueda ser enterrado en ella el cadáver del Exce-lentísimo Sr. D. Manuel Girona, cuando Dios tenga á bien llamarle á sí (¿perqué no ferho ara desseguida?) y para custodiar los restos mortales de su difunta esposa, *así como los de sus herederos y de*

los consortes de estos, mientras la herencia esté vinculada en una sola persona en cada generación.»

Sí, com es d' esperar la familia de D. Manuel no s' extingeix, ja poden fer la cripta tan gran com la mateixa catedral. Y mentres se va omplint, fins podrá utilizarse, establinthi una petita botigueta despaig de medallas, rosaris, escapularis, estampas y altres objectes piadosos, á utilitat perpétua dels hereus del Sr. Girona, y com un digne recort del gran geni *económich* del acaudalat banquer.

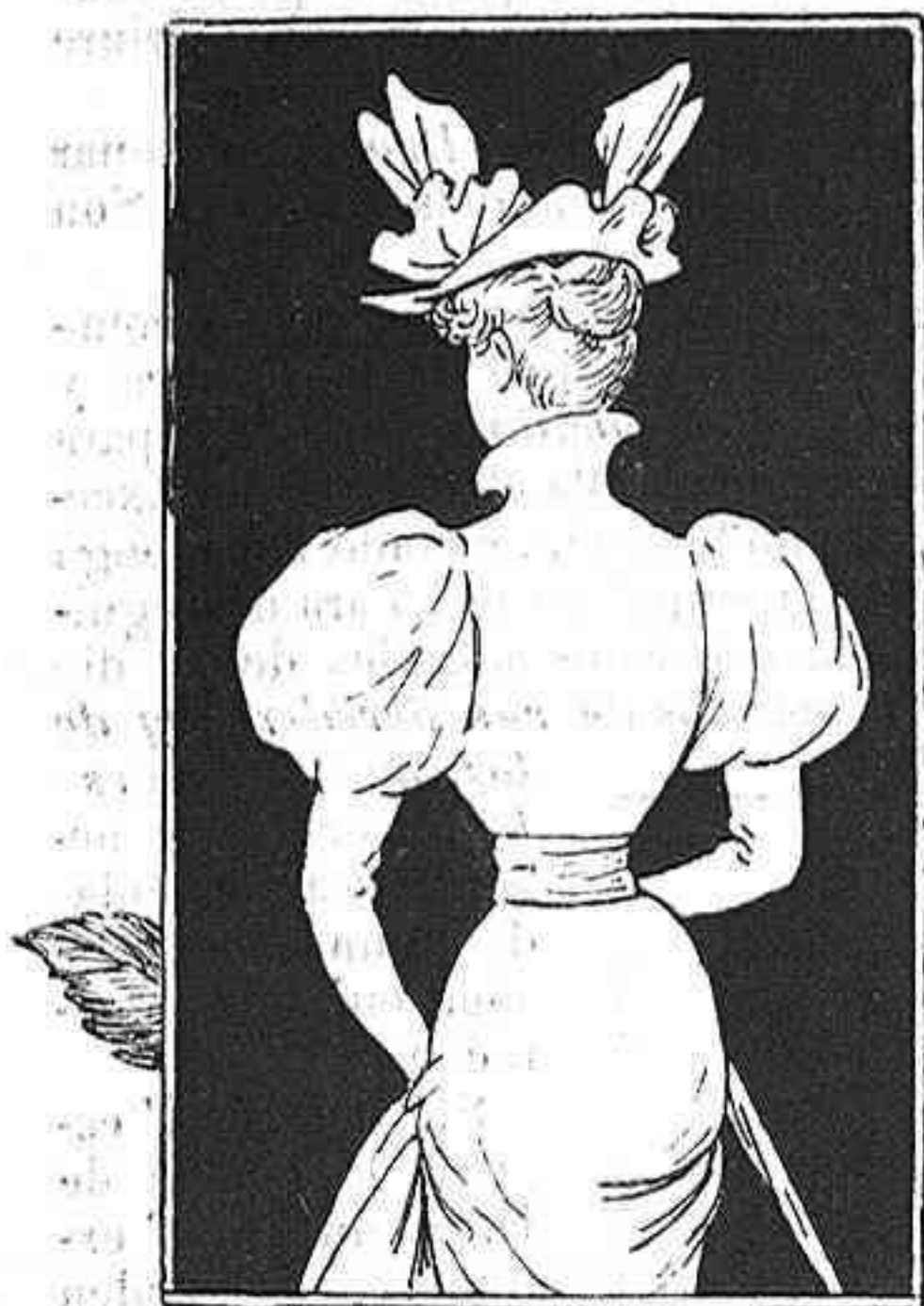
LA QUESTIÓ DE LAS TAULETAS

—¿Per qué las fa retirar?
—Perque no vull aguantarlas.

—¿No fora millor buscar
un medi d' urbanisarlas?

LAS REYNAS DE L' ESTACIÓ

Donas y flors.

Per lo demás, á la Catedral hi haurá dos criptas: la de la verge y mártir Santa Eulalia y la del millonari D. Manuel. A veure quina tindrà mes devots.

Aném seguint l' enumeració dels acorts:

«2.º Autorizar al Sr. Girona para construir un panteón en una de las Capillas del claustro de la Catedral, para guardar los restos de todos los individuos de su familia que no tengan derecho á ser inhumados en la mencionada cripta.»

Com al Escorial. Un sepulcre pels reys y un panteón pels prínceps.

«3.º Que el Cabildo Catedral adquiriera un retrato al óleo ó un busto en mármol del citado bienhechor, para colocarlo en la Sala Capitular ó en otra dependencia de la Santa Iglesia.»

¿Y perque no construhirli un altar *d' or daurat*, ab las parets tapissadas de bitllets de Banch?

«4.º Cuando fallezca el Sr. Girona, el Reverendísimo Prelado y el Cabildo harán celebrar un oficio de entierro y funerales iguales á los que se celebran para los Prelados de la diócesis.»

Que mes podía fer D. Jaume que posarlo al séu nivell.

Y aixó que 'l Sr. Girona no fuma ... per estalviar. D' aquí li vé, segons diuhen, la riquesa.

«5.º En el día aniversario del fallecimiento se celebrará á perpetuidad en la Basílica un oficio fúnebre igual al que todos los años se verifica el día 3 de noviembre en sufragio del alma de D. Jaime I de Aragón el Conquistador.»

Estich esperant á sentir lo que diuhen els catalanistas.

A veure si 's convencen de una vegada de que tot marxa com una seda, y que haventse extingit la dinastía dels *comtes reys* s' ha entronisat pera gloria de Déu y de la Patria catalana la dels *reys dels comptes*.

«Y 6.º Que se pidieran al gobierno de S. M. las autorizaciones necesarias para cumplir los acuerdos primero y segundo »

Son los que 's refereixen als enterraments en las iglesias, severament prohibits per las lleys de Sanitat.

Y 'l govern ha accedit á l' instancia del cabildo, considerant sens dupte que si 'ls cadáveres de tots los mortals son perillosos á la salut pública per la infecció que poden produhir, no passa lo mateix ab los millonaris, los quals per tenir una gran fortuna, moren tots en olor de santedat.

Tals son los acorts del cabildo.

Y no cregan que vajan ser presos á la lleugera, sense com vá ni com costa, en un moment d' exaltació ó d' enlluhernament davant dels millions del potentat Girona. No senyors, puig segons diu el *Brusi*, fidel cronista del fet «se consultaron las tradiciones de la Iglesia, desde los egregios Condes Berenguer el viejo y su consorte Almodís hasta el Patriarca Clemente Saperá que costó las últimas obras de la Basílica en los pasados siglos.»

De manera que s' ha procedit posanthi 'ls cinch sentits.

Ara no més falta saber lo que dirían, cas de que poguessen parlar, lo comte Berenguer lo Vell y sa estimada esposa, 'l día que s' inauguri la suntuosa cripta de 'n Girona. Per si no ho sabían, sápigán que 'ls dos soberáns se troban enterrats en dos modestas urnas de fusta, situadas en las inmediaciones de la porta de la sagristía. Veritat es que no consta que al morir deixessin una fortuna com la que deixarà D. Manuel Girona.

Respecte al bisbe Saperá, autor de las obras mes importants de la Basílica, ni sepulcre te á la Catedral. La seva momia, desde mitjans del sigle xv, permaneceix insepulta en l' Arxiu, esperant que 'l Cabildo li construheixi 'l sepulcre á que te dret per la seva munificencia.

Per lo primer es sempre lo primer. Quan lo Cabildo haja cumplert ab D. Manuel Girona, llavors li tocará 'l torn al Prelat Saperá ó s' *espera*. Mentres tant que s' esperi jagut.

BOTÁNICA SOCIAL

Se zills reproductors avuy de lo que ha escrit lo *Brusi* sobre 'l particular y deixant per un altre dia 'ls comentaris, consignarém que D. Manuel «se commovió profundamente al oír la lectura del acta y no acertó por de pronto á proferir palabra alguna; pero una vez repuesto, manifestó al Sr. Obispo...»

—¿Qué va manifestarli? ¿Qué renunciava á uns honors tan extraordinaris y tan poch conformes pel seu carácter ostentós ab l' esperit de humilitat cristiana?

No senyors: «manifestó al Sr. Obispo y á los señores capitulares su sincera gratitud por los acuerdos que se habían adoptado.»

**

Y ara 'l rasgo final:

«El Sr. Girona invitó luego á su mesa al Excelentísimo é Ilmo. Sr. Obispo y á los Ilustres señores capitulares.»

Y es de creure que contra la seva costúm ficaría l' olla gran dintre de la xica... veyent com los seus comensals s'atipavan com uns verdaders canonjes, després de set setmanas de dejuni.

Ell en cambi menjaria poch, no per efecte de l' emoció, sino per càlcul.

—A la meva edat—diria—no convé carregar massa... porque, vaja, encare que vostés me tenen preparada una cripta á la Catedral, jo haig de fer tot lo imaginable per estrenarla lo mes tart possible.

Quan tornin de Madrit las comissions de Sant Martí, de Sant Andreu, de Gracia, que van anar á treballar en contra de l' agregació, no vindrán tristos com molts se figurin, sino pel contrari molt satisfets y molt alegres.

—Hem realisat l' últim viatge de recreo y 'ns hem tractat com uns prínceps. Nosaltres també l' hem feta l' agregació. 'Ns hem *agregat* uns ápats de primera forsa.

La senmana próxima *La Campana de Gracia* publicarà son número extraordinari corresponent al mes de Abril.

Adelanto la noticia, porque 'm consta que l' empresa del popular senmanari s' hi lluhirá de debó.

Desde Gracia m' escriuhen lo següent:

«Al davant de casa hi ha un colegi municipal de noyas que passen una gran part del día cantant, pero no pare nostres, salves ó 'l sistema decimal, com podria suposarse, sino 'ls números mes populars de las sarsuelas de moda, com el schotis de *Cuadros disolventes* y 'l duo aquell de *Las Bravias* que diu:

«Ya tengo la trompa de Eustaquio dañá»

«No sé si aixó es cap cosa del altre mon; pero lo qu' es á mí 'm fa un efecte repugnant sentir que de un Centre d' educació surtin *chulaperias* que profanin el respectuós temple de Minerva, com per exemple, la tan popular partitura:

«Con un vestido de percal planchá y unos zapatos bajos... etc.»

que sembla que té obsesionadas á las alumnas del Colegi. Aixó 'm recorda l' esperpento aquell que 's va representar ab massa éxit, titulat: *Colegio de señoritas*.

Passi á coneixement del Inspector, y veyám fins ahont han de arribar las expansions del género xich.

Cassat al vol á la porta de un estanch:

—Vaja, home, entra: 't convidó á una cajetilla ó á un puro.

—Gracias, no fumo.

—Pero no sigas aixís: entra y pren alguna cosa.

—Está bé: porque no t' enfadis pendré un sello.

✱

Mariano Foix 27

Rosa blanca.

ELS CONDUCTORS DE «LA CATALANA»

TRENCA-CAPS

XARADA

I

Tercera Prima-dos-terça
 n' es tant guapa *quart simpática*,
 que no n' hi ha cap mes com ella
 en tota *terça* comarca.
 Quant va *hu* mercat *hu-tres* vila,
 tot lo camí per ahont passa
 's troba atestat *dos* joves
 que enamorats se *tres* guaytan,
quarta li tiran requiebros;
 mes ella, sense torbarse,
 camina abaixant *tres* vista
 sense dilshi una paraula....
 perque aquesta *terça* té
quinta-dobla dos casarse
 ab lo rich pubill del «Mas
 Granell», el qual te una mare
 que, dihentse *dos* nom *Total*,
 es mes dolenta qu' un diable.

CHACULÍN LO TABERNER.

II

Consonant es la *primera*:
 en los boscos hi ha *segona*:
 vegetal *dos* ab *tercera*
 y la *Total* nom de dona.

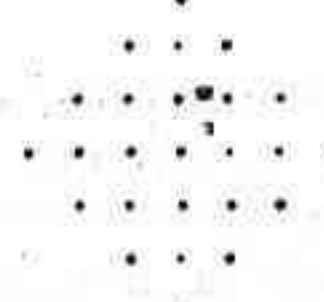
F. GARCÍA A.

ANAGRAMA

Desde temps inmemorial
 diu un conegut *total*
 prop de *tot* y prop de riu
 aucellet no hi fassis niu.

TAP DE SURO

ROMBO

Primera ratlla vertical y hori-
 sонтal: consonant.—Segona: part
 del cos.—Tercera: fruyta en plu-
 ral. —Quarta: nom de dona. —
 Quinta: estro per beure.—Sexta:
 nom de dona en diminutiu.—Sép-
 tima: vocal.

GEROGLIFICH

J. FERRERAS.

El posarlos xarrateras
 es una idea felís;
 pero son massa petitas...
 ¿No estarian milló aixís?

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Ar-xi-co-los-sal*.
- 2.ª ID. 2.ª—*Ca-fe-té*.
- 3.ª ANAGRAMA.—*Rector—Recort*.
- 4.ª ANUNCI.—*Verdalet pare y fill del comers de Barcelona*
- 5.ª ROMBO.

C
 C A P
 C A N A S
 C A N A R I S
 P A R I S
 S I S
 S

- 6.ª COPA NUMÉRICA.—*Ulldecona*.
- 7.ª GEROGLIFICH.—*Per grana un graner*.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 —Vocal.
- 3 1 —Consonant.
- 6 7 5 —Poble catalá.
- 5 4 4 6 —Part de la persona.
- 4 4 5 4 4 —Carrer de Barcelona.
- 3 7 4 6 7 6 —Prenda de vestir.
- 1 2 3 4 5 6 7 —Utensili de ferrer.
- 3 4 7 6 1 6 —En los estudis n' hi ha.
- 6 7 4 7 6 —Poble catalá.
- 3 7 4 6 —Un material.
- 2 7 6 —Part de la persona.
- 3 7 —Consonant.
- 4 —

PEPET PANXETA.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30
 céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos

30
céntimos
30
céntimos
30
céntimos

90 cuaderno 90

= BARCELONA =

Á LA VISTA

30
céntimos
30
céntimos
30
céntimos

saldrá el próximo miércoles, día 28

Provincias: 35 céntimos

30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30 | 30
 céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos | céntimos

COLONIZACIÓN DE FILIPINAS

INMIGRACIÓN PENINSULAR

por MANUEL SASTRÓN.

Un tomo 8.º Ptas. 3.

LUCES Y COLORES por Carlos Batlle
 Un tomo Ptas. 2.

ANUNCIOS

LOPE BARRON

Manual práctico de electricidad

FRASES POPULARES

GUIA DEL MONTADOR
 ELECTRICISTA

Un elegante tomo en 8.º
 Ptas. 2.

por L. GARCÍA
 Un tomo 8.º Ptas. 3.

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición López)

LA CASA DE SHAKESPEARE

POR

B. PÉREZ GALDÓS

Tomo 51 de la Colección.

Precio 2 reales.

LEY ELECTORAL

PARA

CONCEJALES

Precio: Ptas. 1'50.

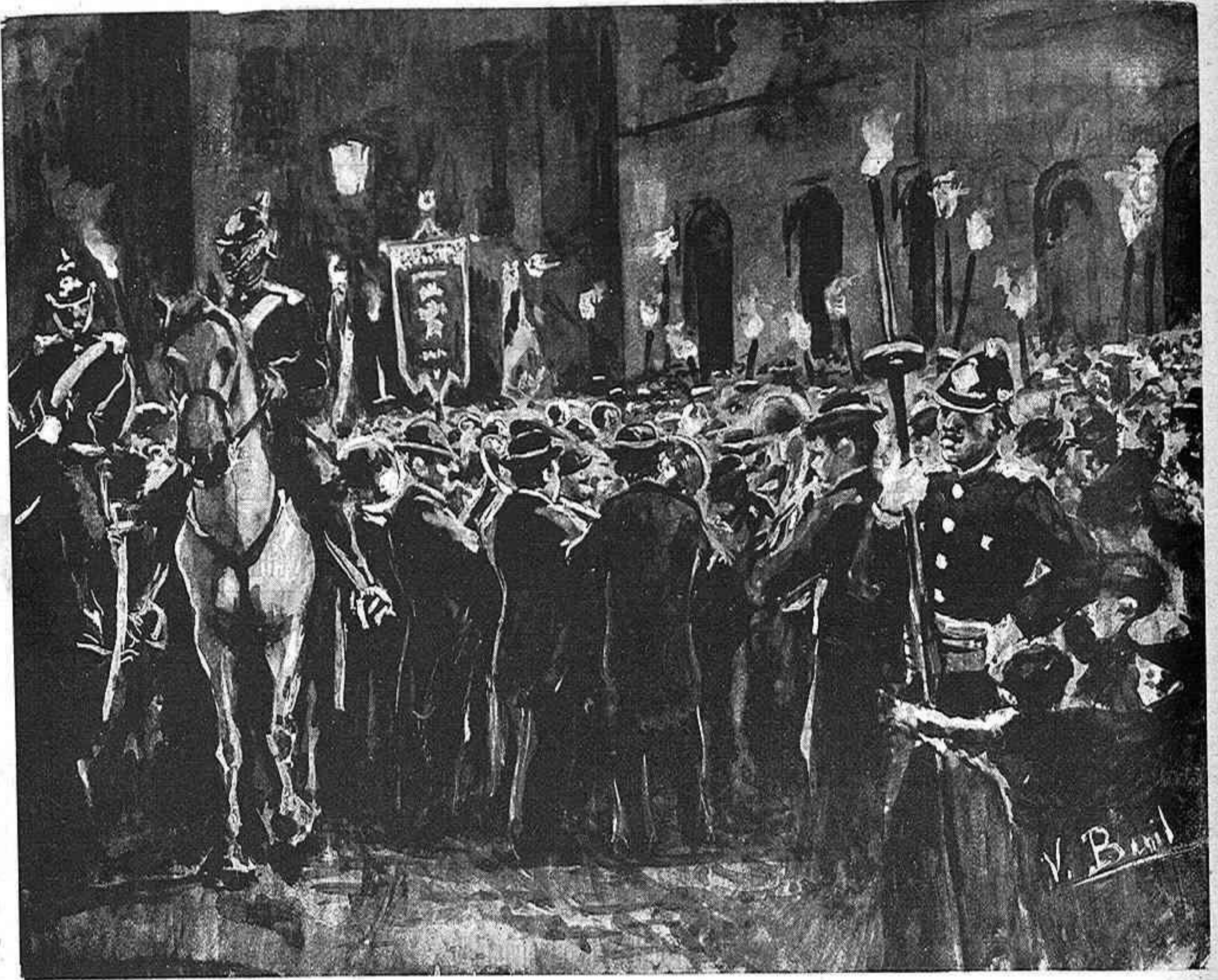
JULIO VERNE

CLOVIS

DARDENTOR

Un cuaderno Ptas. 1.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos; no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

La «Fantare Lyonnaise» á la plassa de Sant Jaume.

TRENCA-CLOSCAS

ADELA TINA COSELO

TARGA

Formar ab aquestas lletres lo títul de una pessa catalana.
M. MALBAS.

QÜENTOS

Diálech entre dos solteronas ja bastant maduras, que 's troban al teatro.

— Escolta ¿qué coneixes á aquell senyor del palco prosceni?

— Quín?

— Aquell dels lentes d' or.

— Perque ho vols saber?

— Vaja: t' ho diré. Perque tota la nit que no fá mes que mirarme. 'M sembla que li conquistat. ¿Sabs quí es?

— Sí: es un gran coleccionista de antigüetats.

Un tipo molt optimista va casarse ab una viuda.

Al día següent al anar al cassino, 'ls seus amichs no 'n vulguin mes de bromas... Tots li parlavan de la nit de bodas: tots li demanavan que contés algún detall...

Ell, digué al últim:

— Donchs sapiguéu que no teniu rahó en riureus de mí... La meva senyora es una dona de una igno-cencia ideal.

— Pero no era viuda? — pregunta un maliciós.

— Sí — respon el bonifaci — pero desde que enviudá havia passat tan temps que ja s' havia olvidat de tot.

En una estació de ferro-carril, poch ans de arran-car lo tren.

S' acosta una senyora á la portella de un cotxe de primera, y desde dintre li diuhen:

— Está plé.

— Dispensi — respon la senyora — 'm sembla veure un asiento desocupat.

— Per vosté ja hi ha puesto; pero será precís qu' envihi las mánegas del vestit á un altre wagó.

Un se fa arrencar un caixal, y efectuada l' opera-ció, entrega al dentista una moneda de deu rals.

Lo dentista, al fixarse en la moneda:

— Dispensi, es un duro.

Lo pacient: — No senyor, no: son deu rals: ja veu-rá, m'irisse'ls bé.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.